

Nadační fondy chrání majetek doma i za hranicemi

19.8.2024 - | HAVEL & PARTNERS

Bezpečí a ochranu majetku pro budoucí generace zajistí vhodná kombinace nadačního fondu a holdingové struktury, říká David Neveselý, partner HAVEL & PARTNERS a ONE FAMILY OFFICE.

Jaké jsou hlavní důvody pro využívání nadačních fondů?

V posledních měsících jsme zaznamenali výrazné zvýšení zájmu o problematiku nadačních fondů. Souvisí to jak s blížící se účinností daňových změn, tak obecně se zájmem úspěšných lidí hledat rozumné nastavení ochrany jejich majetku. Jejich cílem je pochopitelně pracně vybudovaný majetek uchovat a dál rozvíjet, a tím zajistit rodinu a další generace do budoucna.

Jak v tomto konkrétně tyto struktury pomáhají?

Nadační fondy si můžete představit jako promyšlený stavební plán projektovaný přímo na míru vašim potřebám. Zohledníte v něm všechna specifika a potřeby své rodiny a pokud se jej držíte, měli byste mít v případě stavby vlastní vysněný dům postavený na pevných základech, který bude zcela vyhovovat vašemu životnímu stylu a který bude odolný, přetrvá a bude dobře fungovat i pro další generace. V případě nadačního fondu je to podobné. Nadační fondy nabízejí komplexní řešení pro ochranu a skutečně efektivní správu majetku přesně na míru dané rodiny, minimalizují dopady špatných rodinných scénářů a zajišťují dlouhodobě pokrytí potřeb dalších generací. A to s tou výhodou, že zajistí, aby se majetek dál nedrobnil, a to aniž by se rodina vzdávala jeho plné kontroly, jako je tomu například v případě některých zahraničních struktur.

Jak fungují české nadační fondy v porovnání se zahraničními modely ochrany majetku?

Pro některé případy má pochopitelně zahraniční trust či jurisdikce své výhody a půvab, někteří poradci stále doporučují například Lichtenštejnsko. Podle našeho názoru je ale lichtenštejnské řešení pro většinu rodin nevhodné, je zbytečně nákladné, neflexibilní a tak trochu přežitě.

V čem by měla spočívat jakási výjimečnost a odolnost lichtenštejnské jurisdikce, knížectví velikosti menšího českého okresního města s pětistíci obyvateli a hlavním městem Vaduz?

K zamyšlení také je, jestli vlastně zahraniční struktura ochrání dobře majetek umístěný v Česku, ať už jsou to nemovitosti, podíly na společnostech, peníze v bance atd. S ohledem na geopolitickou situaci a zdejší specifika, například stav veřejných financí, i vzhledem k tomu, že se dá i u nás předpokládat výrazné daňové zatížení bohatství, může lepší ochranu v tomto ohledu paradoxně přinést česká nadační struktura s vhodně nastavenou držbou majetku v zahraničí. Neméně důležitou otázkou ale je, kdo vlastně bude schopen, ochoten ale i připraven na správu majetku rodiny.

Ideální je nejspíš najít nástupníka a správce přímo v rodině, jak ale

postupovat, když se uvnitř rodiny nikdo takový nenajde?

Pokud se v rodině nenajde nástupník, který by převzal správu rodinného byznysu (nikoli nutně jeho každodenní řízení) a správu majetku, pak je samozřejmě vhodným řešením svěřit tuto činnost profesionálům. Je to jako když hledáte lékaře nebo třeba architekta, taky svěříte své zdraví nebo podobu budoucího rodinného bydlení špičkovému odborníkovi s reputací a zkušenostmi... V případě, že tedy zakladatel hodlá správu, její část či jen pasivní dohled svěřit profesionálnímu správci, jsme připraveni mu poskytnout odpovídající kapacitu, odborné znalosti i administrativní podporu profesionálního fiduciárního správce - společnosti s odpovídajícím týmem, zázemím i pojištěním adekvátním objemu spravovaného majetku.

Jak velký tým v HAVEL & PARTERS a ONE FAMILY OFFICE máte?

Pro oblast služeb pro privátní klienty je to více než 50 právníků, daňových poradců a účetních, plus k tomu ve ONE FAMILY OFFICE 15členný investiční tým profesionálů se zkušenostmi ze zahraničí (Goldman Sachs, J. P. Morgan, Credit Suisse, J&T investiční společnost, Erste, Bank Austria Creditanstalt) i z největších česko-slovenských finančních skupin. Investiční tým pro nás zajišťuje analytickou podporu a správu pro veškeré oblasti investic, včetně nemovitostí, půjček, fondových a firemních investic, akcií, dluhopisů, hedgeových fondů, private equity fondů a venture kapitálových fondů, krypta a blockchainu, zejména v USA a na globálních trzích.

Jaké zkušenosti máte v oblasti ochrany majetku? Pro koho pracujete?

V našem případě to jsou zkušenosti nejen z naší práce pro movité klienty advokátní kanceláře, pro které budujeme a spravujeme tyto struktury už od roku 2008, ale nyní i díky naší spolupráci s partnery ONE FAMILY OFFICE. Sami si taky spravujeme vlastní majetek. Ověřili jsme si a vyzkoušeli si přímo sami na sobě, co funguje, a co ne. Pracujeme zároveň pro třetinu nejbohatších Čechů a Slováků. Umíme se postarat o komplexní profesionální ochranu a správu majetku, včetně zdravotní concierge, ale i mediální či reputační bezpečnosti.

Jaké otázky chtějí nejčastěji čeští miliardáři řešit?

Zpravidla je to nástupnictví a ochrana majetku před rozdrobením či negativními dopady rodinných bouřek či neštěstí. Hlavní obavou klientů je to, že zanechaný majetek způsobí rozkoly mezi dosud soudržnou rodinou. My doporučujeme toto řešit s klidnou hlavou a zavčasu... Ačkoli dnes existují nepřeborné možnosti, jak ošetřit a nastavit pravidla nástupnictví a dědické posloupnosti, ze statistik i z našich zkušeností víme, že jen zlomek populace je na tuto situaci skutečně připraven. Dědictví se tak v drtivé většině případů realizuje podle zákonného režimu, který ne vždy respektuje potřeby a přání těch, kteří jsou primárními původci bohatství.

Můžete to ukázat na nějakém příkladu?

Vemte například v úvahu, že podle údajů Českého statistického úřadu, které zmiňujeme i v naší studii NextŽeny, žijí ženy v České republice v průměru o sedm let déle než muži. To je statistika, která znamená, že zakladatel firmy, řekněme mu třeba pan Boháč, který má manželku a dvě děti, pravděpodobně zemře dříve než jeho žena. Pokud má pan Boháč standardní SJM, případně po jeho smrti polovina SJM manželce a teprve jeho druhá půlka se bude dělit v dědickém řízení rovným dílem mezi manželku a děti. V takovém případě paní Boháčová bude disponovat po ukončení dědického řízení 4/6 původního rodinného majetku a každé z dětí 1/6. Tato situace vytváří vrásky na čele našich klientů. Nejsou totiž schopni zajistit rodině ale ani například svým dlouhodobým společníkům, že se majetek vlivem dalších komplikací nedostane mimo rodinu.

Jak může dojít k dalšímu drobení majetku?

Například sňatkem či dalším vztahem původní ženy, komplikovanějším partnerským vztahem dětí či dalším úmrtím v rodině, tyto situace vytváří tlak na přerozdělení majetku. Proto historicky šlechtické rody a dnes i významné rodinné firmy nebo investorská uskupení dlouhodobě preferují řešení, která rozdrobení majetku vlivem nezvládnutého rozvodu či nečekaného úmrtí zcela eliminují. Současně umožňují profesionální správu majetku kdykoli není k dispozici motivovaný člen rodiny, který by se správou rodinného majetku zabýval. Doporučujeme tedy vždy aktivní přístup k vyřešení majetkového uspořádání, a to jak v rámci majetkových poměrů SJM, tak i pro případ vlastního úmrtí. Úplným minimem je závěť, ale právě v případě většího rodinného jmění či podnikání doporučujeme vhodné komplexnější individuální nastavení pomocí kombinace holdingové struktury a nadačního fondu.

Jak se holdingová struktura a nadační fond doplňují?

Holdingová struktura je jakýsi nárazník mezi osobním majetkem rodiny a příjmy z podnikání. Do holdingu můžete vložit podíly ve firmách, čímž vznikne jakási malá rodinná banka. V té se shromažďují nejen výnosy z firem, do nichž rodina investovala, ale umožňuje to i efektivní správu z jednoho místa. Při splnění jednoduchých pravidel lze navíc využít u finančních toků daňového osvobození.

K tomu se tedy následně připojuje i struktura nadačního fondu?

Nadační fond je pak další nadstavba, která pomáhá ochránit majetek jako celek a upravuje vztahy mezi rodinou, která zakladatele přežije. Je to flexibilní nástroj, který můžete postavit tak, aby zcela vyhovoval přání a vůli zakladatele a jeho představám o tom, jak budou další generace s majetkem hospodařit a užívat jej... V čele nadačního fondu může stát jeho zakladatel, který může určit náhradní správce, například rodinnou radu, manželku a děti, nebo právnickou osobu v pozici profesionálního správce. Nadační fondy fungují také jako jakési centrum pro rozdělování prostředků směrem k talentovaným, potřebným či zodpovědně se chovajícím členům rodiny a zároveň umí zamezit vstupu třetích stran partnerů potomků do majetkových vztahů.

<https://www.havelpartners.cz/nadacni-fondy-chrani-majetek-doma-i-za-hranicemi>